Summula Raymundi

ſ. alicui⁹ t're .i.litigiū ſ. alteri⁹ t're

Si ꝑnceps ineat bellum cum ꝑncipe.tu qui

ſ. ad bellū ſ. belli ꝑncipis iniuſta

Cogeris ire vide ne cauſa ſit eius iniqua

.i.aliquē ꝑncipē ꝓpt' iuſtā cām

Quem ſequeris iuſtum ſi ſit circumſpice bellum

ſ. iſte ſex ꝯditões in l'ra enumerate

Res et perſona modus ac intentio cauſa

.i.autoritas ſupioris litigiū

Autor.te iuſtum faciunt cognoſcere bellum

.i.pagāis .i.licitū ē bellare

Cum ſarracenis ac hereticis licet et pro

ſ. chri..ianitate .i.ꝓ lucratõe rei ꝑdite

Eccleſie patria vel re propa repetenda

ſ. iā dictas ꝯuenient' ab innocētib⁹

Mas ſpolias licite ſed ab innocuis nihil aufer

¶ Illud eſt cap'l'm aliō in q̄ poſtq̄ȝ autor deť'minauit ō furto ⁊ rapina hic ꝯñr deť'minat ō bello iuſto ⁊ iniuſto. Et pt diuidi in tot ꝑtes q̄t põit documēta.ꝑmo dt ſi aliq̄s ꝑnceps alicui⁹ terre vadit ad bellū cū alio ꝑncipe alteri⁹ terre tūc ſi cū eo cogeret' ire aliq̄s.talis bene dȝ reſpicere ꝙ iuſta ſit cā belli.⁊ dȝ ꝯſiderare rē ꝓ q̄ ſit bellū ꝑſonas ⁊ modū cū intētõe bellantiū.nā licitū eſt bellare cū ſarracenis vel hereticis.⁊ etʒ bñ lȝ aliquē pu gre ꝓ eccl'ia vel patria vel ꝓ re amiſſa repetēda. ſȝ ñ lȝ ſpoliare innocētes.

¶ Notandū ꝑmo.aliq̄s volēs ire ad bellū dȝ diligent' aduertere vtrū iuſta ſit cā belli. Rō eſt.q2 ſi cā belli iuſta eſt tūc pt licite iuuare dñm ſuum imo q̄libet ſtrennu⁹ miles q̄libet bon⁹ decurio.⁊ ꝯñr oēs ꝓbi ſubditi principis in tali iuſto bello qd ſit ꝓ eccl'ia vel ꝓ patria cū dño ſuo dñt mori. Si aūt cā belli eēt iniuſta tūc null⁹ tenet' eū iuuare.q2 ſi facit ḡuit' peccat. ſȝ poti⁹ dȝ eū impedire ⁊ ꝯñr eū informare vt ab iniuſto bello deſiſtat vt deuorat ſanguinē ⁊ ſudorē miſeroꝝ abſq3 licita cā.

¶ Scd̄o notandū ꝙ q̄dā ꝯditões ſt' aduertēde ab ipo qui offert bellum Primo dȝ reſpicere.vtꝝ bellū ſit iuſtū ⁊ cā belli.q2 ſi cā belli eēt iniuſta ñ eēt licitū bellare. Scd̄o dȝ reſpicere ꝑſonā bellātʒ.ſcȝ vtꝝ ſit talis cui bellare licitū ē.q2 bellare nō ē omib⁹ licitū ſed ſolū regib⁹.ꝑncipib⁹.⁊ dñis terrarū. Tercio dȝ aduertere q̄les ſint aduerſarij.q2 nō ē ꝯtra queq̄ȝ licitū bellare.vñ ꝯtra rhomani imperij impatorē non ē bellādū dūmō iuſte defendat eccl'iam.ſimpl'r nec contra monaſteria nec ꝯtra viduas vel ꝟgines.
Quarto talis dȝ aduertere modū belli.ſcȝ ꝙ nō ſit nequicioſus vel vilis.
Quinto dȝ aduertere intentõem bellātʒ ſcȝ ꝙ ipe iuſtū finem intendat.
Sexto dȝ aduertere rē ꝓ qua ſit bellum.

¶ Tercio nota ꝯtra ſarracenos ⁊ hereticos licitū ē bellare. Rō ē.q2 tales ſarracēi.heretici ⁊ alij infideles tales immittāt' do⁊ fidei catholice iō dñt debilitari inq̄ntū pñt vt eo min⁹ poſſent nocere chr'ianis ⁊ etʒ vt ipi ab errore eoꝝ poſſint reuocari q2 in hoc ꝑncipes barones ⁊ milites tenet' iuua

re eccl'iam ⁊ eã defendere. ⁊ oẽs tales ſb ſtatuto rhomãe eccl'ie tenent̃ mo-
ri ꝓ ſide catholica ⁊ tenent̃ oẽs aduerſarios catholice fidei ꝓſternere ⁊ de
bilitare vt fides vigeat ⁊ floreat ⁊ nõ dict; ſarrachenoꝝ ⁊ hereticoꝝ. ſ; vt ob-
nubelet̃ fides eoꝝ q̃ ꝓpt̃ ipi cũ ſuis ſbditis ſi fideles mãſerint vſq; in fi-
nem coronã gl'iam poſſidebunt.

¶ Quarto notandũ vt he ꝯditõẽs meli⁹ intelligant̃. Nũc ẽ ſciẽdũ ꝙ ad
iuſtũ bellũ p̃mo req̃rit̃ res ꝓ q̃ pugñt. ſc; ꝙ bellũ fiat ꝓ defenſiõe rhomãe
eccl'ie patrie vel rei publice. vñ qñ aliq̃ illaꝝ reꝝ ẽ cã belli tũc bellũ ẽ iuſtũ.
Scdo requirit̃ vt p̃dictũ ẽ ꝑſona. q꞉ ꝑſona tal' d; eẽ ſecular; nõ religioſa.
q꞉ religioſi non tenent̃ bellare. ſ; ſol' ſecularib⁹ ẽ cõmiſſum. Tercio requi
rit̃ mod⁹ ⁊ mẽſura. q꞉ ip̃e bellãs d; finẽ q̃rere ⁊ nõ vlteri⁹ ꝓcedere qd̃ ẽ con
tra illos q̊ ſt; ita crudeles ⁊ ſeueri ꝙ nullo mõ ceſſant a bello niſi p̃us to
tũ deſtruũt. Quarto req̃rit̃ intẽtio ſc; vt bellũ nõ fiat ꝓpt̃ auariciã vl' in-
uidiã ſ; ꝙ fiat bona intentõe. Quinto requirit̃ cã. q꞉ forte iſte ſibi res ab
ſtulit. vt g̊ ecõuerſo illas lucrat̃ p̄t licite bellare. Sexto req̃rit̃ autoritas
ſc; ꝙ tale bellũ fiat ab autoritate ſuꝑioris. mõ qñ illa ſex ꝯcurrũt ad bel-
lũ tũc d꞉ iuſtũ. Si ãt aliq̃d illoꝝ defuerit d꞉ iniuſtũ.

¶ Quinto notandũ vtꝝ etiã cleric⁹ ꝯuenit bellare. Rñdet̃ ꝙ ñ vt habet̃
xxiij. q̃ſtione extra d̊ bello dnplici de cã. Primo ne ꝑ tumult⁹ belloꝝ im-
pediunt̃ in ꝯtẽplatõe diuinoꝝ. ſc; in laudẽ dei ⁊ in or̃onib⁹. Scdo ideo q꞉
cleric⁹ nõ cõpetit occidere ſ; mag; eis cõpetit vt ſint ꝑati ꝓpriũ ſanguinẽ
effundere ꝓ chr̃o ⁊ ꝓ ꝓximo ſuo. ⁊ nõ d; deferre arma niſi ex iuſta cã vt
ſi trãſeat ꝑ loca ꝑiculoſa tũc pñt deferre arma ad trorẽ hoſtiũ ſ; nõ dñt ꝑ-
cutere. vt hr̃. xxiij. q̃ſtione p̃ma niſi vis vi repellere eos dec;. Itẽ ſi qñq; p̄
ſbyt̃ intfuerit bello iuſto vel aliq̃s cleric⁹ ⁊ non intfecit vel mutilauit ali
quẽ nec cã mortis p̄ſtitit tũc ille ſacerdos non ẽ degradãd⁹ vel ab officio
ſuſpendend⁹. ſil'r ille cleric⁹ p̄t ꝓmoueri ad ſacros ordines ſaltem ſi idone⁹
fuerit. Si ãt iſtud bellũ eſt iniuſtũ ⁊ ibi hoies fiũt occiſi l; ip̃e nõ egit. ſed
tñ ei imputabit̃ tunc nõ p̄t ꝓmoueri ad ſacros ordines. vt hr̃ t̃cio q̃ſtione
p̃ma capl'o vltimo. Itẽ ſc̃dm vilhelmũ. ſi in bello dat̃ aliq̃d clerico d̊ rapi-
na ⁊ his quib⁹ licuit hoc p̄t tenere ſi bellũ ẽ iuſtum. Si ãt ꝑ ſe recipet ali-
quid tunc hoc total'r tenet̃ reſtituere.

¶ Ultimo dubitat̃. vtꝝ ſbditi pñt mouere bellũ. Rñdet̃ ſi miles h; ali-
q̃d contra comitẽ tunc p̃mo requirẽda ẽ autoritas regis vel ſuꝑioris. Et
ſi tunc illa cã diſcuti non p̄t bellũ cõmittit̃.

i. inocẽtes
O bellatores cur innocuos ſpoliatis
s[c] eos ſpoliãdo magis
Acceditis miſeros et eis plus hoſte nocetis
i. friuole ꝓtegit;
Errores veſtros temere defenditis et ſic
i. loq̃mini s[c] illõ nutriamur
Dicitis accipere nos quo paſcamur oportet
s[c] ip̃is nutrimẽtũ s[c] vr̃m nutrimẽtũ
Si vobis et equis alimentum queritis vltra

s^c in eoꝝ domib⁹ .i.licētiā
Tollere quicquid hn̄t homines quis pſtitit auſum
.i.cū nr̄is monitōib⁹ ſpoliū raptoꝛib⁹
Noſtris conſiliis ip̄m vobis inhibetur
.i.permittim⁹ voƀ ſpoliū s^c bellatoꝛes nccāria cā
Saltem conſulimus dum vos trahit ardua cauſa
.i.in rapiēdo incōtenti
Accipiendo graues ne ſcitis immoderati
.i.clientib⁹ ꝛ ſtipēdarijs ꝓhibetꝭ
Heu ſeruis veſtris ſpolium cur non inhibetis
s^c magꝭ admittitꝭ ƀuoꝝ exoluetis
Sed conſentitis hoꝛum ſcelus ergo luetis
.i oē illō s^c ꝯtra deū
Totum reſtituas quod in illicito rapuiſti
.i.in ambiguitate belli
Bello vel dubio cum veſtro diſcernere poſſis
s^c illi⁹belli s^c illā dubiā s^c etna
Qui ſit cauſa mali cauſam diſcernere moꝛs eſt
.i.iextremo iudicio iudicāte
Nec indefenſa chꝛiſto veniente manebit
.i.cū ꝯſumptib⁹ s^c in bello s^c ꝯſumptib⁹
Expenſis pꝛopꝛiis viuatis non alienis
s^c dn̄oꝝ .i.vr̄e
Cum dominis veſtris de quoꝛum munere veſtro
poſſeſſiōes ꝓcedūt s^c bellatoꝛes .i.poſſidētes
Pꝛedia dependunt ſed qui coguntur habentes
s^c ꝑ ſpoliū parcere dn̄t
Nil niſi quod rapiunt parcant tamen in rapiendo
s^c innocuis hōib⁹
Inquantum poſſunt ip̄is.ip̄oſq; relinquo
trāſitis .i.vos egeni
Curꝛitis ad bellum miſeri quos nulla poteſtas
.i.poſtulat augit s^c voſip̄os
Euocat aut cogit non excuſare poteſtis
cōmittitꝭ s^c facto .i.dura pn̄ia
Quod facitis pꝛo quo grauis indulgentia vobis
mulier .i.p̄donis
Femina raptoꝛis pueri ſerui famuleq;
s^c rapta .i.abſq; voluntate
Hic non reſtituant ſi conſenſu ſine raptis

s^c aliq̄ mō ſicut
Si poſſunt veluti ꝑſone non ſibi iuncte
s^c tales ꝑſone s^c famulātes
Ut ſunt ancille ſerui nutrix alieni
s^c donum alienis s^c hoc
Si ſpiritale datum ſit eis volo reſtituant hoc
s^c ex illis reb⁹
Sunt vſi doleant magis a raptore recedant

¶ Hec eſt ꝑvltima iſti⁹ capituli in q̄ autor increpat iſtos q̇ ſpoliāt innocentes hōies ⁊ miſeros dicēs ꝑmo ſic. O vos bellatores q̄re ſpoliatꝫ hoies innocētes ⁊ miſeros. ⁊ magis infertis dāna his q̄ꝫ hoſtib⁹. q̄ſi diceret. valde male facitis in hoc. Et ḡ male defenditis ⁊ temerarie veſtꝛ errorē cū dicitis. oꝫ nos ꝑcipere victū nobis ⁊ equis noſtris. ſi ḡ ſolum q̄ritis alimētum q̇s tunc ꝑſtitit vob̄ auſum tollere ab hoib⁹ quicq̇d hn̄t vltra alimentū. quaſi diceret null⁹. ḡ diſtricte ꝓhibem⁹ ne talia facietis. ſed tn̄ vos habetis cām arduā tunc debetis moderare ſpolium ⁊ non eē nimis ḡues. Tunc ſb̄dit dicens. quare vos non inhibetis veſtris ſuis ne ſpolia faciant. q2 ſi vos ꝯſentitis eis tunc eritis rei in iſto facto ⁊ tenemini illꝰ reſtituere q̇d illicite rapuiſti. ⁊ etiā in bello vbi non ſcitis vos habere iuſtaꝫ cām q2 malā cām defendere eſt mors aie. Tunc ſb̄dit quicūqꝫ vult ire ad bellum ille dꝫ ire ſb̄ ꝓpriis expēſis ⁊ non ſb̄ expenſis alteri⁹. ſed tn̄ ſi aliq̇s cogeret̄ ꝑ dn̄m ſuū a quo ip̄e habeat bona ſua vt cum eo vadat ad bellum q̇ nō hꝫ vt ei de ꝓpriis expenſis in itinere poſſit ꝓuidere. talis poteſt rapere moderate vt vitā conſuat ⁊ non crudeliter. Subdit. Aliqui ſtꝫ q̇ currūt ad bellum non vocati nec coacti ad aliquē modum. iſti ſi ſpoliant aliquē non poſſunt ſe excuſare. ſed oportet eos agere pn̄iam ꝺ iſto facto. Itē ſb̄dit aliꝺ documētum ꝙ vxor raptoris. filii. ſui. ⁊ ancille nō tenent̄ reddere rapinā ſi vſi ſunt. ⁊ hoc ſi ꝯſenſum non habuerunt. ſed tn̄ alie ꝑſone extranee ⁊ alieni famuli ſi alicui de his ſpoliis q̄nqꝫ datum fuerit iſte tenet̄ hoc totaliter reſtituere.

¶ Notaduꝫ ꝑmo. iſti qui hn̄t bona aliq̄ ſb̄ aliquo ꝑncipe tenent̄ ip̄m ſeq̄ ad bellum q̄n vocant̄ ſb̄ expēſis ꝓpriis. q2 ꝓpt̄ h̄ ꝯcella ſtꝫ eis caſtra ⁊ ville ⁊ ſic de aliis ab ip̄o ꝑncipe vel alia bona. Et ſi ip̄i aliq̇d rapiat a paupib⁹. tenent̄ reſtituere ⁊ ſatiſfacere leſis. Sed tn̄ ſi aliquis eēt paup iſte poſſet rapere. non tn̄ plus q̄ꝫ ei eēt neceſſariū ad victum ⁊ equis ſuis.

¶ Scd̄o notādum. ſi aliq̇s non eēt ꝑncipi obligat⁹. q2 forte nulla bōa ab eo poſſideret iſte ſi iniret bellū cum tali dn̄o ⁊ recipet aliq̄ bona quecunqꝫ modica vel magna tenet̄ reddere leſis. ⁊ ḡ ꝑſuadet̄ cuilibet ꝙ ſi nō ꝑncipaliter coget̄ inire bellum ꝙ manet in ꝑtibus ſuis ⁊ non annihilatur pauꝑes: q2 ꝓpter hoc eternā dānatiōem poſſet incurrere ſi non redderet integre illa que abſtuliſſet.

¶ Tercio notandū circa quintū documentū. vtꝝ vxor raptoris filii ⁊ ancille tenent̄ reddere rapinā qua vſi ſunt. Rn̄det̄ ꝙ non. ⁊ hoc eſt veꝝ ꝺ ſeruis qui ſunt ſuilis ꝯditōis ſicut eſt emptitus. ⁊ etiā illud eſt verum ſi iſti ſui non ꝑbuerunt ꝯſilium vel ꝯſenſum vt ſpolium fieret. q2 vt ſic: tunc

ipſi teuerent reddere oia bona ſpoliata ita bn̄ ſicut raptor. q2 ipſi punien͂di ſūt eadē pena. qua raptor punit. q2 re⁹ ⁊ ꝯſentiēs eadē pena puniunt.

¶ Quarto notādū. ꝙ ſuus q̇ ſuit raptori ꝓ victu vel pecunia ſtat: m cū ꝑcipit dn̄m eē furē vel raptorē dꝫ ab eo recedere ⁊ ſuitiū reſignare. Rōē q2 ſi maneret cū eo poſtq̄ꝫ ꝑcipet eū eſſe furē tunc ipe videret ei ꝯſentire in furto vel rapina ⁊ ſic obligaret ad reſtitutōem ſicut raptor.

¶ Quinto notādū. Sicut etiā ſupius patuit. tūc vxor raptoris vel furꝫ poſtq̄ꝫ eū ꝑcipit eē raptorē vel furē ipa p̄t ab eo recedere q̄ntū ad habitatōem. nō tn̄ p̄t ſibi denegare copulā carnalē ſi ipe ſecrete eā exigeret. naꝫ in manifeſto exigere copulā a muliere eſſet ꝑiculoſum furi ⁊ mulieri. nā fur poſſet captiuari ⁊ ſnia capitali iudicari. ⁊ ſi ſe tunc cōmiſcuiſſet mulieri. tunc mulier diceret rea in furto. ⁊ ſic etiam poſſet iudicari ad mortē. ne g̊ hoc periculū eueniat tunc fur ſegregatus dꝫ eſſe a muliere ⁊ cum ea in manifeſto non conuerſari nec copulam carnalē exigere debet. ſꝫ bene poteſt facere occulte.

¶ Sexto notandū. ꝙ ꝑſone ſunt ꝯiuncte raptorib⁹ dupl̄r. q̄dā ſeꝑabilit. quedā inſeꝑabiliter. Inſeꝑabiliter. vt vxor ⁊ filij an̄ annos pubertatꝫ. q2 tunc dn̄t obedire ꝑentibus ſeꝑabiliter vt ancille. famuli qui ſtꝫ libere: Et qn̄ ꝑcipiunt dn̄m eſſe furem tunc immediate ab eo debent recedere: ne videant ei ꝯſentire.

¶ Septimo notanduꝫ de vxore raptoris quib⁹ debeat vti bonis vel ipſi h̄nt aliq̄ bona ꝑ rapinā nō acq̇ſita vel nulla. ſi nulla tūc mulier nō tenet vti rapinis. Si aūt h̄nt aliq̄ bona ꝑ rapinā nō acq̇ſita hoc eſt dupl̄r. vł illa ſtꝫ ſeꝑata vel mixta cū rapina. ſi ſunt ſeꝑata tūc mulier decꝫ vti illꝫ bonis. Si aūt mixta ſunt. tūc ipa itez non tenet vti eis ſed implorare debꝫ ꝯſiliū ⁊ auxiliū amicoꝝ. ⁊ dꝫ viuere de ꝓprijs ſuis laborib⁹ ⁊ dotib⁹

¶ Octauo notādū. ponat in cāu ꝙ nihil h̄nt ampli⁹ niſi qd̄ ꝑ rapinā acq̇ſitū eſt. ⁊ ꝙ mulier nō p̄t laborare nec h̄nt aliq̄ bona ꝑ ſe. nec dotata de quib⁹ tūc mulier viuere dꝫ: Rn̄det. ꝙ iſta dꝫ facere ſm̄ ꝯſiliū ſui ꝯfeſſorꝫ. vel dr̄ ꝙ in ncc̄itate p̄t viuere d̄ illis reb⁹ ꝑ rapinā acq̇ſitꝫ. q2 nō p̄t viuere in labore ꝓpo nec ipi h̄nt aliq̄ bona ſeꝑata. g̊ q̄tiēſcunq3 vtit bonis ꝑ rapinā acq̇ſitꝫ cū dolore cordis dꝫ vti iſtis ⁊ cū v̄a ꝯtritiōe ſic cogitādo. ꝙ ſi alit vitā poſſet conſuare nullatenus vellet iſtꝫ vti.

¶ Nono notādū. quicq̇d raptor in bello illicito recipit ē ꝯ iuſticiā: ſꝫ q2 iuſtū eſt vnicuiq3 reddere qd̄ ſuū ē. g̊ quicq̇d recipit in bello illicito eſt reſtituendū. ⁊ nō ſolū dn̄s belli tenet reſtituere. ſꝫ etꝫ oēs ſbditi q̇ ſequuntur dn̄m. Et ſꝫ ex timore ſequunt tn̄ plus tenent deū timere q̄ꝫ hoiem. Et h̄ eſt vez qn̄ ſciūt eē illicitū. ſi aūt dubitat an bellū ſit iuſtū an iniuſtū ſbditi nō tenent reſtituere. ſed ſtipēdarij nō excuſant ſicut ſbditi. q2 n̄ tenentur obedire ſicut ſbditi. Etiā in dubio nō dn̄t ſe cōmittere diſcrimini vt iuuēt aliquē in ꝑiudiciū alteri⁹. g̊ dt lrā defendere cām dubioſaꝫ ē mortale. q2 tales g̊uiter peccāt. Itē vult lrā. ꝙ trāſeuntes ad bellū h̄ntes poſſeſſiones ſuas a ꝑncipe ſaltē ſufficiētes tenent ꝓprijs ſuis expēſis bellare q2 nō tenent dari cenſus de bonis ſuis ſicut ruſtici.

¶ Vltimo nota. diceres mgr̄ videt ſibiipſi ꝯtradicere. q2 dixit ſup̄ ꝙ femina raptoris non deberet cōmorari raptori vel furi. hic aūt ꝙ dꝫ vti rapis.

Ubi dicũt aliq̃ ꝙ ꝑus loq̃bat̃ ꝺ occulto furto.ſed h̃ loq̃tur de manifeſto ſpolio.ſꝫ meli⁹ ꝺm ꝑdicta dꝫ ꝙ h̃ loq̃t̃ tpe nc̃citatꝫ.ſꝫ qñ vxoꝛ familia ꝛ pueri alias nõ pñt nutriri ſꝫ ꝑus loq̃bat̃ de tpe poſſibilitatꝫ qñ mulier p̃t recedere a raptoꝛe ꝛ al's p̃t ſe nutrire tũc q̃uis mõ nõ dꝫ ei cõmoꝛari.

.i.rẽ ſacrã ſymoniac⁹
Si vendis vel emis ſacrum ſymon incipis eſſe
.i.ꝯſenſum s^c ſymoniã fieri
Conſilium ſi tu das vel ꝑmittis es idem
.i.ſupioꝛ .i.ſymoniã .i.ipedire
Si prelatus es et poteris ſcelus hoc reuocare
.i.ſymoniaci ꝑlatũ.i.iudicat
Non facies pena ſymonis te puniat equa
s^c tu⁹ .i.german⁹ dona
Si pater aut frater vel amicus munera dant te
.i.te neſciẽte cognoſcis
Non procurante dum cognoueris data pro te
.i.de cetero .i.bñficio
Amplius eccleſie tali deſiſte preeſſe

¶ Capitulũ quartũ in quo vult detminare ꝺ ſymonia. Et ꝯtinuat̃ ab ꝑcedẽtia ſic. Poſtq̃ꝫ autoꝛ detmiauit ꝺ furto rapina ꝛ bello. h̃ detmiat de ſymonia. Et p̃t in tot ꝑtes diuidi q̃t ſtꝫ caſus poſiti de ſymonia ꝑtes iſra dicent̃. dt g̊ ꝑmo ſic. Si tu emis vel vendis rẽ ſacrã eris ſymoniacus. ꝛ ſi tu es ꝑlatus ꝛ admittis ꝙ tui ſb̃diti hoc faciũt ꝛ potes reuocare ꝛ non facis etiã eris ſymoniacus vel puniendus tanq̃ꝫ ſymoniac⁹. etiã ſi frat̃ tu⁹ vel pater vel aliquis alter dat pecuniã vel munus ꝛ per illud munus tibi procurat aliquã eccl̃iam te ignoꝛãte tunc poſtq̃ꝫ tu ꝑceperis tunc immediate debes illam eccl̃iam relinquere ꝛ amplius ei nõ ꝑeſſe ꝛ oĩa ꝑcepta debes reddere. quod ſi non feceris ſymoniacus eris. ꝛ ꝓ tali fc̃tõ cum tali eccl̃ie friuole vis ꝑeſſe eternalit̃ dãnaberis. Et hoc eſt de intentione omniũ iuriſtaꝝ.

¶ Primo nota Symonia ſic deſcribit̃. Eſt ſtudioſa cupiditas vel volũtas emendi vel vendẽdi aliq̃d ſp̃ũale vel q̃d annexũ ẽ ſp̃ũali. Dicit̃ primo ſtudioſa cupiditas. q2 ſi alicui ꝯfert̃ bñficiũ nõ ſtudioſa cupiditate ip̃e ñ eſt ſymoniac⁹. vbi gl̃ra. Si ꝑentes alicui⁹ dederũt pecuniã ꝓ bñficio ipſo ignoꝛãte ip̃e non cenſet̃ ſymoniac⁹ ſed talis ſtatim poſtq̃ꝫ ſcit ꝛ ꝑcipit dꝫ reſignare eccl̃iam ꝛ de ꝑceptis ſatiſfacere. Dicit̃ ſc̃do voluntas. q2 ſola voluntas facit ſymoniacũ. vbi gl̃ra. Tu habes voluntatẽ emẽdi bñficiũ ꝛ lꝫ nõ emis tũc etiã ſymoniac⁹ es coꝛã deo. q2 ſicut hõ ꝑ ſolũ volũtatẽ reddit̃ vſurarius. ſic ꝑ ſolã volũtatẽ hõ etiã reddit̃ ſymoniac⁹. Dicit̃ t̃cio emẽdi vel vendẽdi. ꝑ hoc excludit oẽm ꝯtractũ aliunde nõ ſatiſfactũ ſꝫ aliq̃ cõpacto interueniẽte. Dicit̃ q̃rto ſp̃ũale. nã ſi vendit̃ dom⁹ vel agger ab aliquo talis ab eo non cẽſet̃ ſymoniac⁹. Dicit̃ vltimo. vel annexũ ſp̃ũali ſic̃ eſt ius patronatus. q2 hoc non eſt ſp̃ũale ſed annexũ ſp̃ũali. Rõ. ius ꝑronat⁹ nõ ſolũ dat̃ clericis ſꝫ etiã laicis: g̊ eſt q̃ddã annexũ ſp̃ũali.